

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра анестезіології та інтенсивної терапії

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми
«Медсестринство»

Вікторія САКЕВИЧ

«30» 08 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради Навчально-наукового
медичного інституту

Юрій КАЗАКОВ

Протокол від «30» 08 2024 р

СИЛАБУС
ОК 20. Анестезіологія та реаніматологія
обов'язкова компонента

рівень вищої освіти

галузь знань

Спеціальність

освітня кваліфікація:

професійна кваліфікація:

освітньо-професійна програма

форма навчання

курс(и) та семестр(и) вивчення

навчальної дисципліни

перший (бакалаврський) рівень
вищої освіти

22 «Охорона здоров'я»

223 «Медсестринство»

Бакалавр медсестринства

Сестра медична/брат медичний

Медсестринство

Денна

III курс — VI семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри анестезіології
та інтенсивної терапії

Зав.кафедри _____ Костянтин ТАРАСЕНКО

Протокол від 29.08. 2024 р. №1

ДИСЦИПЛІН

ПІБ викладача	Давиденко Аліна Володимирівна, асистент,
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://anesthesiology.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 4 / 120, із них:

Лекції (год.) – 12

Практичні (семінари) (год.) – 36

Самостійна робота (год). – 42

Вид контролю – підсумковий модульний контроль

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни- обов'язкова освітня компонента циклу професійної підготовки

Рік навчання – III

Семестр – VI

Політика навчальної дисципліни

Особливості вивчення дисципліни «Анестезіологія та реаніматологія» визначаються політикою університету та кафедри щодо організації освітнього процесу. Кафедрою створене якісне та безпечне освітнє середовище. Практичні заняття проходять на базах:

- КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради».
- КП «Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради».
- «1-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради».
- Перинатальний центр КП «ПОКЛ ім. М.В. Скліфосовського ПОР» м. Полтави, відділення анестезіології та інтенсивної терапії.
- КЗ «3-я міська клінічна лікарня Полтавської міської ради»
- Клініко-симуляційний центр ПДМУ

що дає змогу здобувачам освіти долучитися на практиці до майбутньої професійної діяльності.

Шановний студенте!

При опануванні дисципліни ми дотримуємося Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті.

Звертаємо увагу!

Вам необхідно:

- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану;
- в обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені

навчальним планом;

- завчасно приходити на заняття;
- бути у належній формі (шапочка, халат, бахали або змінне взуття);
- дотримуватись правил техніки безпеки;
- вимикати телефон, (за виключенням інтерактивних занять);
- не виходити з аудиторії без дозволу викладача;
- глибоко та всебічно опанувати знаннями та вміннями, котрі будуть необхідні майбутньому працівнику високої кваліфікації;
- бути комунікативними та відкритими до знань.

У випадку пропуску занять ви дієте відповідно Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету.

Вивчення модуля передбачає самостійну роботу здобувача освіти, яка регламентована Положенням про організацію самостійної роботи студентів в Полтавському державному медичному університеті.

(<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departement-npr/normativni-dokumenti>).

Академічна доброчесність є фундаментом сталого розвитку вищої освіти та моральним імперативом для її подальшого вдосконалення. Ми дотримуємося політики академічної доброчесності, визначеної Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzIwRNR8pBu.pdf) і просимо взаємності.

Оцінювання результатів навчання проходить прозоро і відкрито. Керуємося Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті.

Якщо ви не згодні з результатами оцінювання, скористайтесь рекомендаціями Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departement-npr/normativni-dokumenti>

Опис навчальної дисципліни (анотація)

«Анестезіологія та реаніматологія» є клінічною практично-орієнтованою нормативною дисципліною, під час вивчення якої відбувається формування у здобувачів професійних вмінь з організації анестезіології, реанімації та інтенсивної терапії гострих розладів систем життєзабезпечення пацієнтів. Професійні вміння з реаніматології та інтенсивної терапії формуються шляхом засвоєння теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок з таких питань, як організаційно-правові аспекти служби екстреної та невідкладної медичної допомоги, реаніматології, інтенсивної терапії, медичних дій з серцево-легеневої і церебральної реанімації (СЛЦР), терапії болю, інтенсивної терапії порушень гострих порушень функцій життєзабезпечення.

Програма дисципліни представлена 1 модулем.

Організація навчального процесу здійснюється за принципами Європейської кредитно-трансферної системи.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити Вивчення даної дисципліни базується на знаннях, що отримуються здобувачами під час вивчення таких фундаментальних дисциплін як: анатомія людини з фізіологією, фармакологія та медична рецептура, медсестринство у внутрішній та сімейній медицині, медсестринство в хірургії, медсестринство в педіатрії, медсестринство в акушерстві та гінекології, медсестринство в інфектології та епідеміології.

Постреквізити Дисципліна « Анестезіологія та реаніматологія» закладає основи для вивчення інших навчальних дисциплін, що розглядають захворювання, які ускладнюються гострими порушеннями функцій життєзабезпечення.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами систематизованими знаннями і професійними навичками з організації стратегії і тактики сестри медичної при потребі пацієнта в реанімації та інтенсивній терапії.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: знати та розуміти основні принципи організації служби реаніматології та інтенсивної терапії; застосовувати знання, професійні, правові стандарти, вміння працювати в команді при проведенні реанімаційних заходів, застосовувати знання, професійні та правові стандарти з інтенсивної терапії при окремих гострих порушеннях вітальних функцій; організовувати професійну діяльність в службі реанімації та інтенсивної терапії.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні, матриця компетентностей)

- **інтегральна:** Бакалавр медсестринства здатний вирішувати практичні проблеми і задачі діяльності у галузі охорони здоров'я із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, медичних та клінічних наук в умовах комплексності та невизначеності

- **загальні:**

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 09. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань

- **спеціальні (фахові, предметні) компетентності:**

С(Ф)К.01.Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

С(Ф)К.03.Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

С(Ф)К.04.Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

С(Ф)К.05.Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

С(Ф)К.06.Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

С(Ф)К.14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

• **програмні результати навчання:**

ПРН 2. Проводити діагностику згідно спеціалізації: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 2) з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму (за списком 5), спираючись на загальні фізико-хімічні закономірності, що лежать на основі процесів життєдіяльності людини.

ПРН 13. Виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби (за списком 7).

ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій (за списком 10).

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/ft_nnmi_op/files/UjnOyPV5s2zCIzVRZR1ZH9JaGuZN7c5jrQMk3pDc.pdf)

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Анестезіологія та реаніματοлогія	
1.	Реаніματοлогія. I етап серцево-легеневої і церебральної реанімації (СЛЦР). Клінічна патофізіологія термінальних станів. Діагностика клінічної смерті. Причини зупинки кровообігу. Етапи і стадії СЛЦР за Р. Safar. I (негайний) етап СЛЦР : технологія, особливості СЛЦР в госпітальних умовах, залежно від причини клінічної смерті і віку пацієнта. Оцінка ефективності реанімаційних заходів.	2
2.	Реаніματοлогія. II етап серцево-легеневої і церебральної реанімації (СЛЦР). Технологія і особливості в госпітальних умовах II етапу СЛЦР, ЕКГ-діагностика типу зупинки кровообігу, дефібриляція (види, показання, техніка безпеки), діагностика і усунення потенційно зворотних причин зупинки кровообігу, обсяг і обґрунтування медикаментозної терапії під час реанімації. Робота в команді.	2
3.	Реаніματοлогія. III етап серцево-легеневої і церебральної реанімації (СЛЦР). Завдання і етапи III етапу СЛЦР. Шкали оцінки тяжкості стану пацієнта. Визначення, стадії, лікарська тактика при післяреанімаційній хворобі. Неспецифічні заходи відновлення свідомості. Особливості перебігу термінальних станів в сучасних умовах: поняття про хворобу інтенсивної терапії, синдром поліорганної недостатності. Хронічний вегетативний стан: визначення, види. Діагностика смерті мозку. Критерії припинення реанімації. Ознаки біологічної смерті.	2
4.	Загальні питання інтенсивної терапії. Водно-електролітний баланс (ВЕБ), кислотно-основний стан (КОС) та їх порушення. Клінічна фізіологія, види порушень обміну води і електролітів (натрію, калію, хлору, кальцію), їх причини, методи діагностики стану	2

	ВЕБ і осмолярності, загальні принципи корекції. КОС та його порушення: клінічна фізіологія, роль буферних систем, види порушень, методи діагностики та корекції.	
5.	Інтенсивна терапія шоків. Шок: визначення, класифікація, діагностика, загальні принципи інтенсивної терапії. Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу та інтенсивної терапії окремих видів шоку (кардіогенний, обструктивний, геморагічний, травматичний, опіковий, анафілактичний, септичний).	2
6.	Анестезіологія. Засоби і методи загальної анестезії. Загальні анестезія: визначення, види, теорії, компоненти, методи. Клініка загального знеболення на прикладі ефірного наркозу. Інгаляційний наркоз: апаратура, інструментарій, наркозні контури, принцип роботи випарника, сучасні засоби. Неінгаляційний наркоз: види, сучасні засоби. Поняття про комбіновану анестезію. Клінічна фармакологія міорелаксантів.	2
	Всього	12

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

	Зміст змістових модулів і тем	Практичні
	Модуль 1. Анестезіологія та реаніматологія	
1	Реаніматологія. I етап серцево-легеневої і церебральної реанімації (СЛЦР). Клінічна патофізіологія термінальних станів. Діагностика клінічної смерті. Причини зупинки кровообігу. Етапи і стадії СЛЦР за Р. Safar. I (негайний) етап СЛЦР : технологія, особливості СЛЦР в госпітальних умовах, залежно від причини клінічної смерті і віку пацієнта. Оцінка ефективності реанімаційних заходів.	2
2	Реаніматологія. II етап серцево-легеневої і церебральної реанімації (СЛЦР). Технологія і особливості в госпітальних умовах II етапу СЛЦР, ЕКГ-діагностика типу зупинки кровообігу, дефібриляція (види, показання, техніка безпеки), діагностика і усунення потенційно зворотних причин зупинки кровообігу, обсяг і обґрунтування медикаментозної терапії під час реанімації. Робота в команді.	2
3	Реаніматологія. III етап серцево-легеневої і церебральної реанімації (СЛЦР). Завдання і етапи III етапу СЛЦР. Шкали оцінки тяжкості стану пацієнта. Визначення, стадії, лікарська тактика при післяреанімаційній хворобі. Неспецифічні заходи відновлення свідомості. Особливості перебігу термінальних станів в сучасних умовах: поняття про хворобу інтенсивної терапії, синдром поліорганної недостатності. Хронічний вегетативний стан: визначення, види. Діагностика смерті мозку. Критерії припинення реанімації. Ознаки біологічної смерті.	2

4	Загальні питання інтенсивної терапії. Кисневий статус та його порушення. Клінічна фізіологія дихання. Етапи транспорту кисню. Види гіпоксії. Діагностика гіпоксичних станів. Киснева терапія: методи, показання. Респіраторна терапія: методи, поняття про основні принципи роботи і режими апаратів штучної вентиляції легень. Гіпербарична оксигенація: принцип, показання і протипоказання. Поняття про екстракорпоральну мембранну оксигенацію. Ускладення кисневої, респіраторної терапії і їх профілактика.	2
5	Інтенсивна терапія гострої дихальної недостатності (ГДН). Причини розладів газообміну, методи усунення цих причин. Клінічна картина в залежності від ступеня важкості ГДН. Відновлення і забезпечення прохідності дихальних шляхів, способи і методи ШВЛ. Конікотомія, трахеостомія, оксигенотерапія. Гіпербарична оксигенація (ГБО), покази і протипокази. Особливості догляду за пацієнтами.	2
6	Гостра серцево-судинна недостатність (ГССН). Догляд за пацієнтами з серцево-судинною недостатністю. Поняття, патогенез, клінічна картина ліво- і правошлуночкової недостатності кровообігу. Загальна серцева слабкість. Діагностика, інтенсивна терапія. Судинна недостатність. Аритмії. інфаркт міокарда. набряк легень. Колапс.	2
7	Шок, основні принципи інтенсивної терапії . Поняття, етіологія, патогенез, загальні ознаки шоку. Шоки різного походження: гіповолемічний, кардіогенний, токсично-інфекційний, анафілактичний. Синдром тривалого стискання. Клініко-лабораторне обстеження. Диференціальна діагностика. Невідкладна допомога на етапах евакуації. Принципи інтенсивної терапії в залежності від виду шоку.	2
8	Догляд за пацієнтами з нирковою й печінковою недостатністю. Причини, діагностика ниркової й печінкової недостатності. Функціональні дослідження печінки і нирок. Клінічні прояви печінкової недостатності. Класифікація гострої печінкової недостатності. Основні принципи лікування. Клінічні прояви ниркової недостатності. Форми гострої ниркової недостатності. Інтенсивна терапія. Роль медичної сестри- анестезистки у догляді за пацієнтами з нирковою й печінковою недостатністю.	2
9	Загальні принципи інтенсивної терапії гострих отруєнь. Догляд за пацієнтами. Поняття, причини, фактори, шляхи проникнення токсичних речовин в організм, клінічна картина, діагностика гострих отруєнь. Загальні принципи лікування гострих отруєнь: припинення подальшого надходження отрути й посилене її виведення з організму; антидотна терапія; симптоматична терапія. Методи природної і штучної детоксикації: промивання шлунка, кишковий лаваж, гіпервентиляція легень, форсований діурез, перитонеальний діаліз. Екстракорпоральні методи детоксикації: гемосорбція, ультрафільтрація, гемодіаліз, плазмаферез, гемооксигенація, детоксикація організму з використанням гіпохлориду натрію тощо.	2

10	Особливості реанімації й інтенсивної терапії новонароджених і дітей різного віку. Анатомо-фізіологічні особливості у дітей. Оцінка стану новонародженого за шкалою Апгар. Гостра дихальна, серцево-судинна недостатність у дітей: етіологія, клініка, інтенсивна терапія. Гіпертермічний і судомний синдром у дітей, медикаментозна терапія, фізичні методи охолодження. Особливості серцево-легеневої реанімації у дітей. Реанімація немовлят.	2
11.	Поняття про наркоз. Теорії наркозу. Методи і види наркозу. Клініка наркозу. Визначення поняття “наркоз”. Сучасні теорії наркозу. Засоби, методи та способи проведення наркозу, Клініка наркозу, стадії. Поняття про компоненти анестезії.	2
12	Інгаляційний наркоз. Вимоги до інгаляційних анестетиків. Клінічна фармакологія інгаляційних анестетиків. Масковий метод наркозу, методика проведення. Переваги і недоліки. Методика проведення і клініка наркозу закисом азоту, фторотаном, азеотропною сумішшю, севофлюраном, ксеноніом та іншими інгаляційними анестетиками. Роль та обов’язки медсестри-анестезистки в проведенні інгаляційного методу наркозу. Методика проведення інтубації трахеї, ускладнення і їх профілактика. Методи штучної вентиляції легень (ШВЛ).	2
13	Неінгаляційний наркоз. Вимоги до неінгаляційних анестетиків. Клінічна фармакологія неінгаляційних наркотичних засобів. Переваги і недоліки неінгаляційного наркозу. Методика проведення та клініка наркозу барбітуратами, стероїдними препаратами, оксибутиратом натрію, кетаміном, фентанілом, пропофолом. Тотальна внутрішньовенна анестезія із застосуванням атарактиків і анальгетиків. Неінгаляційний наркоз із штучною вентиляцією легень. Комбінований наркоз. Профілактика можливих ускладнень.	2
14	Підготовка пацієнта до проведення оперативного втручання і наркозу. Психологічна підготовка пацієнта, обстеження його, виявлення індивідуальних особливостей. Підготовка шлунково-кишкового тракту: санація порожнини рота, промивання шлунка, очисна клізма. Оцінка стану пацієнта. Шкала ризику. Медикаментозна підготовка, премедикація. Вибір засобів знеболення. Фармакологічна характеристика та вплив на організм речовин, що застосовуються для премедикації, їх дозування, правила зберігання.	2
15	Спостереження за станом пацієнта під час анестезії та операції. Оцінка вітальних функцій пацієнта перед операцією та під час оперативного втручання (вимірювання АТ, пульсу, частоти дихання, показників адекватності ШВЛ, центрального венозного тиску (ЦВТ)). Монітори, робота з ними. Санація трахеобронхіального дерева. Інфузійні розчини. Підготовка апаратури, лікарських препаратів, анестезіологічного інструментарію, накриття стерильного анестезіологічного і маніпуляційного столика. Ведення карти знеболення: кожні 5 хв. відмічати ЧСС, П, АТ, характер дихання (спонтанне, штучне, допоміжне); введення загальних анестетиків,	2

	м'язових релаксантів тощо). Вказувати етапи анестезії та операції, фіксувати всі ускладнення. Визначати основні показники дихання, кровообігу, втрати крові під час операції, реєструвати по годинно діурез.	
16	Ускладнення, спричинені загальною анестезією. Запобігання ускладнень. Ускладнення, що призводять до порушення вентиляції легень: порушення прохідності дихальних шляхів внаслідок западання язика, міграції інтубаційної трубки, аспірації, регургітації тощо; з боку легень (пневмонія, набряк, ларинго- та бронхоспазм, пневмоторакс, ателектаз, колабування легень внаслідок різних причин); порушення регуляції дихання (пригнічення дихального центру медикаментами, гіпоксія тощо); неадекватні режими вентиляції; порушення нервово-м'язової провідності (вплив міорелаксантів, антибіотиків, електролітного дисбалансу); пов'язані з неправильним користуванням або несправністю апаратів. Ускладнення, що призводять до порушення гемодинамічних показників: артеріальна гіпертензія і гіпотензія, порушення ритму серця, "операційний шок", емболічні ускладнення, зупинка серця. Ускладнення з боку ЦНС: уповільнене пробудження, набряк головного мозку, вогнищеві ураження, децеребрація як наслідок гіпоксії, психічні розлади, судоми. Ускладнення з боку периферичних відділів нервової системи внаслідок неправильної укладки пацієнта на операційному столі (неврити, парези, паралічі). Ускладнення пов'язані з порушенням терморегуляції (склерема, гіпертермія) тощо.	2
	Підсумковий модульний контроль	4
	Всього	36

Самостійна робота

	Модуль №2	
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	38
2	Підготовка до іспиту	4
	Разом	42

Індивідуальні завдання:

- огляд наукової та методичної літератури відповідно до тематики лекцій, практичних занять;
- створення доповіді на проблемну тематику з презентацією у сучасних форматах (ppt, prezi);
- підготовка студентської наукової роботи за тематикою дисципліни;

- членство та активна праця в студентській науковій групі кафедри анестезіології з інтенсивної терапії;

Перелік теоретичних питань для підготовки студентів до ПМК

1. Історія розвитку анестезіології. Реаніматологія як наука.
2. Структура відділення реанімації та інтенсивної терапії.
3. Документація анестезіолого-реаніматологічного відділення.
4. Функціональні обов'язки медсестри-анестезиста.
5. Обладнання для інгаляційного наркозу. Дихальні контури.
6. Премедикація.
7. Медикаменти для інгаляційного наркозу.
8. Стадії та рівні ефірного наркозу.
9. Міорелаксанти.
10. Ускладнення інгаляційного наркозу. Профілактика та лікування.
11. Техніка безпеки під час роботи з дихальною апаратурою.
12. Медикаменти для неінгаляційного наркозу.
13. Змішаний та комбінований наркоз.
14. Нейролептаналгезія. Атаралгезія.
15. Медсестринський процес (пацієнти після наркозу).
16. Види місцевої анестезії.
17. Спинномозкова анестезія.
18. Епідуральна анестезія.
19. Анестетики місцевої дії.
20. Визначення добової потреби у воді та електролітах.
21. Інфузійні розчини, що застосовуються для корекції водно-електролітного балансу.
22. Корекція кислотно-основного стану.
23. Плазмозамінники.
24. Участь медсестри у парентеральному харчуванні пацієнтів.
25. Термінальні стани.
26. Клінічна смерть. Біологічна смерть.
27. Серцево-легенева реанімація. I етап.
28. Серцево-легенева реанімація. II етап.
29. Показання до дефібриляції. Техніка проведення.
30. Серцево-легенева реанімація. III етап.
31. Постреанімаційна хвороба. Профілактика та лікування.
32. Ускладнення серцево-легеневої реанімації.
33. Гостра судинна недостатність. Невідкладна допомога у випадку непритомності та колапсу.
34. Визначення шоку. Причини виникнення, класифікація, клінічні форми.
35. Геморагічний шок. Ступені тяжкості, клінічні ознаки, невідкладна допомога. Шоковий індекс Альдговера.
36. Травматичний шок. Визначення крововтрати. Невідкладна допомога.
37. Опіковий шок. Індекс Франка.
38. Анафілактичний шок. Причини виникнення. Варіанти перебігу.
39. Токсико-інфекційний шок. Клінічні ознаки та невідкладна допомога.

40. Види плазмозамінних розчинів.
41. Техніка проведення гемотрансфузій.
42. Гемотрансфузійний шок.
43. Типи серцевої недостатності. Гостра лівошлуночкова недостатність.
44. Серцева астма. Альвеолярний набряк легень. Клінічні ознаки та невідкладна допомога.
45. Кардіогенний шок.
46. Невідкладна допомога при гіпертонічному кризі.
47. Клінічні ознаки гострої правошлуночкової недостатності.
48. Тромбоемболія легеневої артерії.
49. Медсестринський процес (пацієнти з гострою серцевою недостатністю).
50. Гостра дихальна недостатність. Класифікація за ступенями тяжкості.
51. Загальні принципи лікування гострої дихальної недостатності.
52. Невідкладна допомога при механічній асфіксії.
53. Види утоплення. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі.
54. Странгуляційна асфіксія. Правові моменти.
55. Астматичний статус. Діагностика, клінічні ознаки, невідкладна допомога.
56. Методи долікарської допомоги при ларингоспазмі.
57. Медсестринський процес (пацієнти з гострою дихальною недостатністю).
58. Поняття про отруту. Класифікація токсичних речовин.
59. Особливості клінічного перебігу гострих екзогенних отруєнь. Загальні принципи лікування. Антидоти.
60. Отруєння чадним газом.
61. Отруєння алкоголем.
62. Отруєння фосфорорганічними сполуками.
63. Отруєння барбітуратами.
64. Отруєння припікаючими рідинами.
65. Отруєння грибами.
66. Роль медичної сестри в діагностиці та лікуванні отруєнь.
67. Визначення коми. Класифікація ком за ступенями тяжкості.
68. Градація стану свідомості. Шкала Глазго.
69. Гіперглікемічна кома. Діагностика та невідкладна допомога.
70. Гіпоглікемічна кома. Діагностика та невідкладна допомога.
71. Особливості догляду за пацієнтами з гострою печінковою та нирковою недостатністю.
72. Інтенсивна терапія у випадку гострої печінкової та ниркової недостатності.
73. Медсестринський процес (пацієнти в коматозних станах).
74. Невідкладна допомога в разі гіпертермічного синдрому.
75. Види лихоманок.
76. Судомний синдром. Невідкладна допомога.
77. Електротравма. Роль медичної сестри під час надання невідкладної допомоги.
78. Правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, протипожежної безпеки, професійної безпеки та протиепідемічного режиму у відділеннях реанімації та інтенсивної терапії, під час проведення знеболювання, надання невідкладної долікарської допомоги. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами,

апаратами, які працюють під тиском, балонами з газом.

Перелік практичних навичок до ПМК

1. Проведення медсестринського огляду пацієнтів анестезіолого-реанімаційного відділення.
2. Приготування набору для інтубації трахеї.
3. Робота з портативними дихальними апаратами.
4. Виконання премедикації.
5. Заповнення наркозної карти.
6. Здійснення догляду за трахеостомою.
7. Підготовка дефібрилятора до роботи.
8. Техніка безпеки під час роботи з дихальною апаратурою і дефібрилятором.
9. Володіння способами введення анестетиків місцевої дії.
10. Вимірювання артеріального тиску та оцінювання показників.
11. Підраховування частоти серцевих скорочень.
12. Підраховування частоти дихальних рухів.
13. Відновлювання прохідності дихальних шляхів.
14. Виконання непрямого масажу серця та штучної вентиляції легень.
15. Оцінювання ефективності реанімаційних заходів.
16. Складання набору для катетеризації магістральних судин.
17. Стерилізація дихальної апаратури.
18. Підготовка пацієнта до лабораторних та інструментальних обстежень.
19. Надання пацієнтові відповідного положення у функціональному ліжку.
20. Виконання усіх видів маніпуляцій, передбачених для фаху “сестра медична”.
21. Промивання шлунка.
22. Оцінювання стану свідомості пацієнтів, що перебувають у коматозних станах.
23. Видалення стороннього тіла з верхніх дихальних шляхів.
24. Визначення виду утоплення.
25. Визначення групи крові та резус-фактора.
26. Виконання проби групової та індивідуальної сумісності крові.
27. Розрахунок дози інсуліну та гепарину.
28. Катетеризація сечового міхура гумовим катетером.
29. Проведення лаважу трахео-бронхіального дерева.
30. Надання невідкладної долікарської медичної допомоги при гострій серцево-судинній, дихальній, нирковій, печінковій недостатності, коматозних станах, гострих екзогенних отруєннях, гіпертермічному та судомному синдромі.
31. Здійснення медсестринського спостереження та медсестринської діагностики, виконання призначення лікаря, реалізація плану медсестринських втручань, їх оцінювання та корекція за пацієнтами з невідкладними станами.
32. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протипожежної безпеки, професійної безпеки та протиепідемічного режиму у відділеннях реанімації та інтенсивної терапії, при проведенні знеболювання, наданні невідкладної долікарської допомоги. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється науково-педагогічним працівником систематично, під час проведення практичних занять, виконання конкретного виду робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

З початком викладання дисципліни вимоги до поточного контролю доводяться до відома здобувачів вищої освіти.

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Таблиця 1

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в УМСА

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	B	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень за допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	PX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	P	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Після поточного заняття, що передує підсумковому модульному контролю проводиться конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль та традиційною 4 бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) за таблицею 2.

Таблиця 2

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А * 16)	Бали за модуль та/або екзамен (А * 24 + А * 16)	Категорія КТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		

3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123	D	
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130		
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	C	4 Добре
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3, 9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	B	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4, 4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180	A	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Підсумковий модульний контроль з здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. не мають невідпрацьованих пропусків лекційних, практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи в межах модуля.

Здобувачу, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів дисципліни **складає 72 бала.**

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність).

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення модуля, мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно (до додатку 1), при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою.

умов порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) результати оцінювання, отримані під час складання ПМК здобувачу за відповідь виставляється оцінка «незадовільно».

Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Структура ПМК

Тестовий контроль 20 тестів	0-40 балів
Теоретичне запитання	0-20 балів
Практичні навички	0-20 балів

Результат підсумкового модульного контролю оцінюється у балах (традиційна 4-бальна оцінка не виставляється). Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю складає 80 балів. Мінімальна кількість балів підсумкового модульного контролю, за якої контроль вважається складеним, є 50 балів.

Методи навчання:

Основними методами навчальної діяльності здобувачів згідно з навчальним планом є:

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);

- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні

Методи контролю:

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- комп'ютерний контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка

Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма;
2. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів
3. Список рекомендованої літератури;
4. Матеріали для контролю знань,
5. Відеоматеріали;
6. Мультимедійні презентації;
7. Алгоритми відпрацювання практичних навичок;

Рекомендована література

Базова:

1. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник / Ф.С. Глумчер, Л.П. Чепкий, Л.В. Усенко та ін. — 2-е видання.- К.. 2019 – 360 с.
2. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія: навчальний посібник (ВНЗ I—III р. а.) / А.А. Ілько. — 2-е вид., переробл. і допов. – К.: Медицина, 2018.- 256. с.
3. Басенко І.Л., Буднюк О.О., Владика А.С. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани. Навчальний посібник. 2018.- Суми: Університетська книга.- 584 с.
4. Екстрена та невідкладна медична допомога : навчальний посібник / Бодулев О. Ю., Дикий О. М., Могильник А. І. та ін. ; заг. ред.: Шкурupія Д. А. – 2-ге вид. – Вінниця : Нова Книга., 2018. – 240 с.
5. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, .В. Паламар та ін. ; за ред. В.С. Тарасюка. — 3-є вид., переробл. та допов. — К. : ВСВ —Медицина, 2019. — 504 с.

Допоміжна:

1. Екстрена та невідкладна медична допомога / А. І. Могильник, О. Ю. Бодулев, Н. М. Адамчук ; МОЗ України, УМСА. - Полтава : [б. в.], 2019 (Миргород : Миргород). - 125 с.
2. Невідкладна допомога в оториноларингології / О. М. Науменко, В. М. Васильєв, Ю. В. Деєва, С. Б. Безшапочний. - К. : Медицина, 2017. - 142 с.
3. Діагностика і лікування невідкладних станів в ендокринології / Л. .

- Бобирьова, І. Л. Дворник, О. В. Муравльова та ін. ; МОЗ України, ЦМК, УМСА. - Полтава : Олексієнко В. В., 2017. - 99 с.
4. Діагностика та лікування невідкладних станів в клініці внутрішніх хвороб / М. М. Потяженко, К. . Іщейкін, Н. О. Люлька та ін. ; МОЗ, ЦМК, УМСА (Полтава), Кафедра внутрішніх хвороб та медицини невідкладних станів з шкірними та венеричними хворобами. - Полтава : Техсервіс, 2017. - 186 с.
 5. Актуальні питання медицини невідкладних станів у практиці сімейного лікаря / Ю. В. Вороненко, О. Г. Шекера, І. С. Зозуля, В. І. Боброва, А. І. Зозуля; ред.: Ю. В. Вороненко, О. Г. Шекера, І. С. Зозуля; Нац мед. акад. післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика, Ін-т сімейн. медицини. - Київ : Заславський О. Ю., 2016. - 122 с
 6. Особливості надання невідкладної медичної допомоги на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах при гострій цереброваскулярній патології / уклад.: І. С. Зозуля, А. О. Волосовець, А. І. Зозуля, В. І. Боброва; Укр. центр наук. мед. інформації та патент.- ліценз. роботи. - Київ : Меркьюрі-Поділля, 2017. - 48 с.
 7. Механічна асфіксія / за ред. : Л. А. Дзяка, О. М. Клігуненко ; Дніпропетр. мед. акад. МОЗ України. - Дніпро : Ліра, 2019. - 187 с.
 8. 30 невідкладних станів у терапії / За ред. проф. Ю. М. Мостового. - Київ : Центр ДЗК, 2017. — 128 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Асоціації медичних сестер України <http://www.amsu.com.ua/>
2. Офіційний сайт Асоціації медичних сестер США
<https://www.nursingworld.org/ana/>
3. Офіційний сайт Європейської Асоціації медичних сестер <http://www.efn.be/>
4. Офіційний сайт міжнародної Федерації медичних сестер – анестезистів
<https://ifna.site/>
5. Офіційний сайт Європейської ради з реанімації - <https://www.erc.edu/>
6. Офіційний сайт Асоціації анестезіологів України - <https://aaukr.org>
7. Офіційний сайт міжнародного наукового періодичного видання «Journal of Emergency Medicine» <https://www.jem-journal.com/>
8. Офіційний сайт Американського наукового періодичного видання The American Journal of Emergency Medicine - <https://www.ajemjournal.com/>
- Пошуковий ресурс наукової літератури «Web of Science» -
<http://ipscience.thomsonreuters.com/product/web-of-science/>
9. Пошуковий ресурс медичної літератури «PubMed» -
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

Розробник: Давиденко Аліна Володимирівна